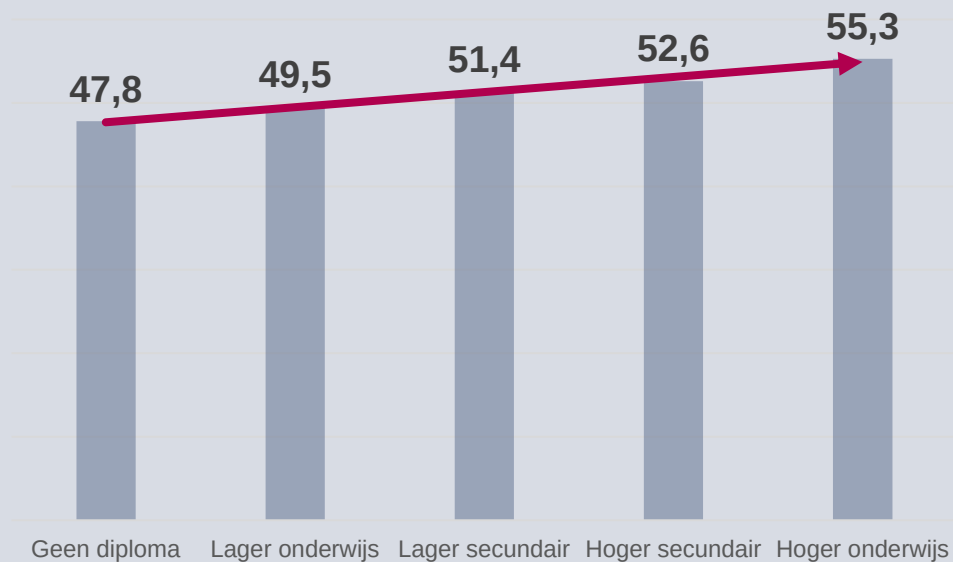

ADVIES OP EIGEN INITIATIEF

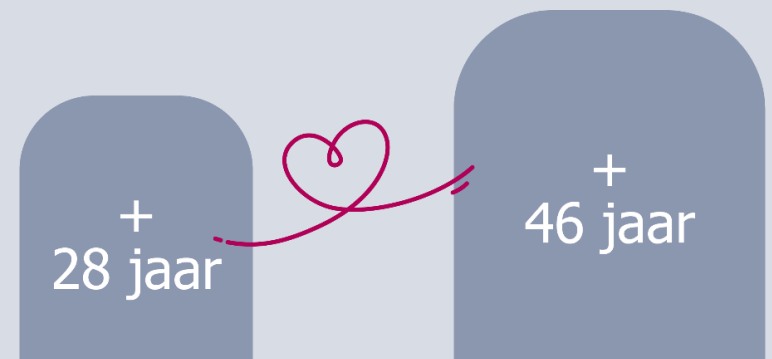

Voorstel voor een Vlaamse
gezondheidsdoelstelling
over het verkleinen van de
sociale ongelijkheid in
gezondheid en welzijn

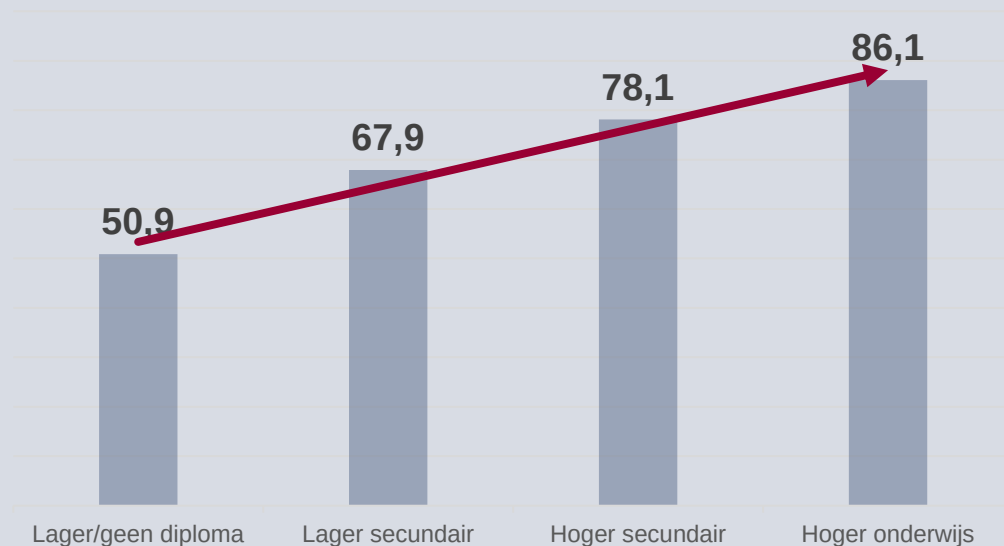
**levensverwachting van 25-jarige man
stijgt met het opleidingsniveau**

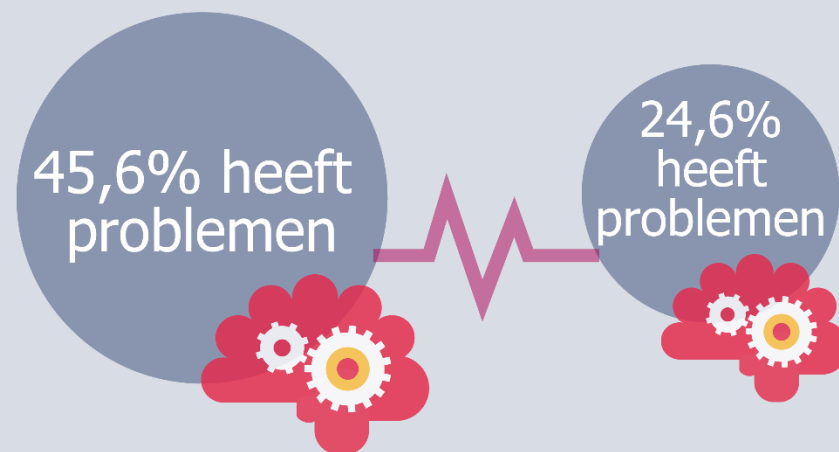
**gezonde levensverwachting van
25-jarige man
stijgt met het opleidingsniveau**

Percentage van de Vlaamse bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid

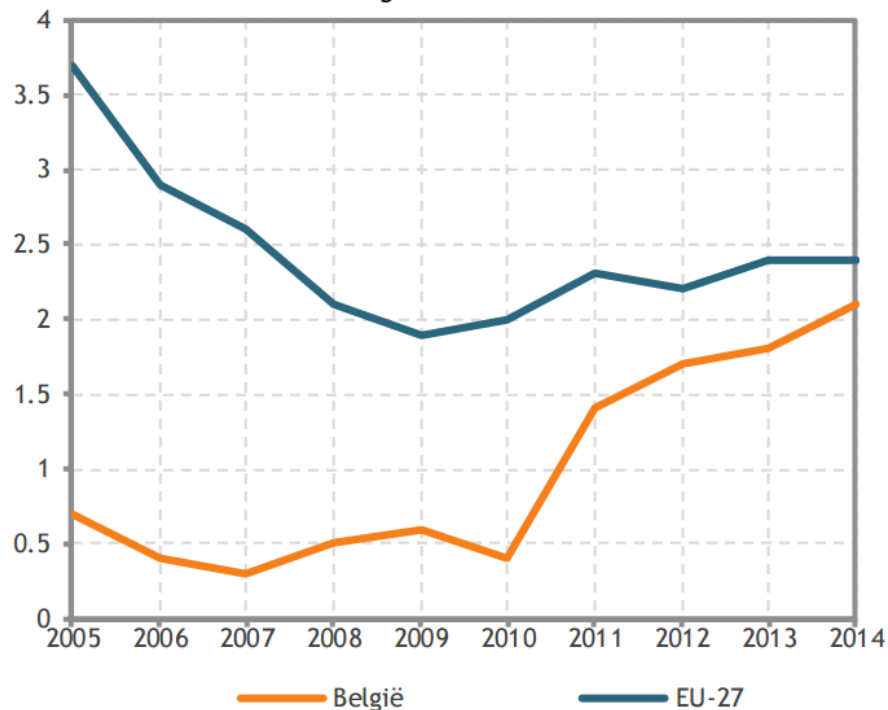

**geestelijke
gezondheidsproblemen**
dalen met het opleidingsniveau

Figuur 52 Uitstel of afstel van medische zorg
om financiële redenen

*Gedurende de afgelopen 12 maanden
Procent van de gezinnen*

Bron: Statistics Belgium; Eurostat (2016), *Self-reported unmet needs for medical examination by sex, age, detailed reason and income quintile [hlth_silc_08]*, <http://ec.europa.eu/eurostat> (laatst geraadpleegd op 17/10/2016).

Aantal huishoudens dat
medische zorg uit- of afstelt
omwille van
financiële redenen

**VERVIERVOLDIGING van
de treatment gap**

Gezondheid en welzijn ongelijk verdeeld

Welzijn en gezondheid worden sociaal en economisch bepaald, in die mate zelfs dat de WHO vraagt om welzijn en gezondheid consequent als sleutelcomponent op te nemen in alle beleidsbeslissingen

(Vlaamse Regering, Conceptnota Zorg en Samenleven 2050, p.5)

Vertaalslag Europese SDG's in Vlaams beleid

Gezondheidsdoelstellingen

resultaatsverbintenissen

effecten van beleid meten

klemtonen en prioriteiten in
beleid

doelen op
populativeniveau

beleidsinstrument blijven inzetten

Nieuwe Vlaamse

gezondheidsdoelstelling

Tegen 2030 verkleint Vlaanderen de sociale ongelijkheid in gezondheid en welzijn substantieel. Dit gebeurt door de **actuele verschillen in levensverwachting in goede gezondheid en in welbevinden** tussen personen naargelang hun positie op de sociale ladder met 25% te verminderen.

ACTUELE DATA CRUCIAAL

Dringende inhaalbeweging!

Nieuwe nulmeting van levensverwachting in goede gezondheid en in welbevinden gekoppeld aan sociaaleconomische kenmerken

MEET SOCIALE GRADIËNT

Via de gezondheidsenquête

Via systematische koppeling data aan sociale groepen en sociale kenmerken

- > Cijfers Studiedienst Vlaamse Regering
- > Registratiesystemen zorg- en hulpverlening (spelregels!)

Nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstelling

Om de doelstelling te bewerkstelligen wordt **in alle beleidsdomeinen, en in het bijzonder in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin**, een beleid gevoerd voor het steeds verder terugdringen van de sociale gradiënt in gezondheid en welzijn. Dit beleid moet structureel zijn en voldoende gefinancierd worden.

Trekkersrol WVG

- > binnen beleidsdomein heel wat instrumenten in handen
- > belangrijke taak om andere beleidsdomeinen en sectoren te motiveren om nieuwe gezondheidsdoelstelling mee te realiseren

Opdracht Vlaamse Regering

oorzaken
sociaaleconomische
ongelijkheid

V

in verschillende
levensdomeinen

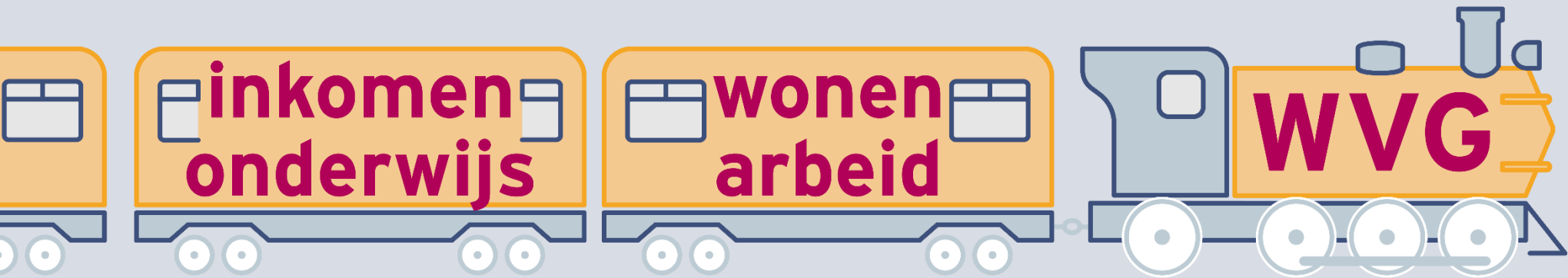
nieuwe doelstelling

V

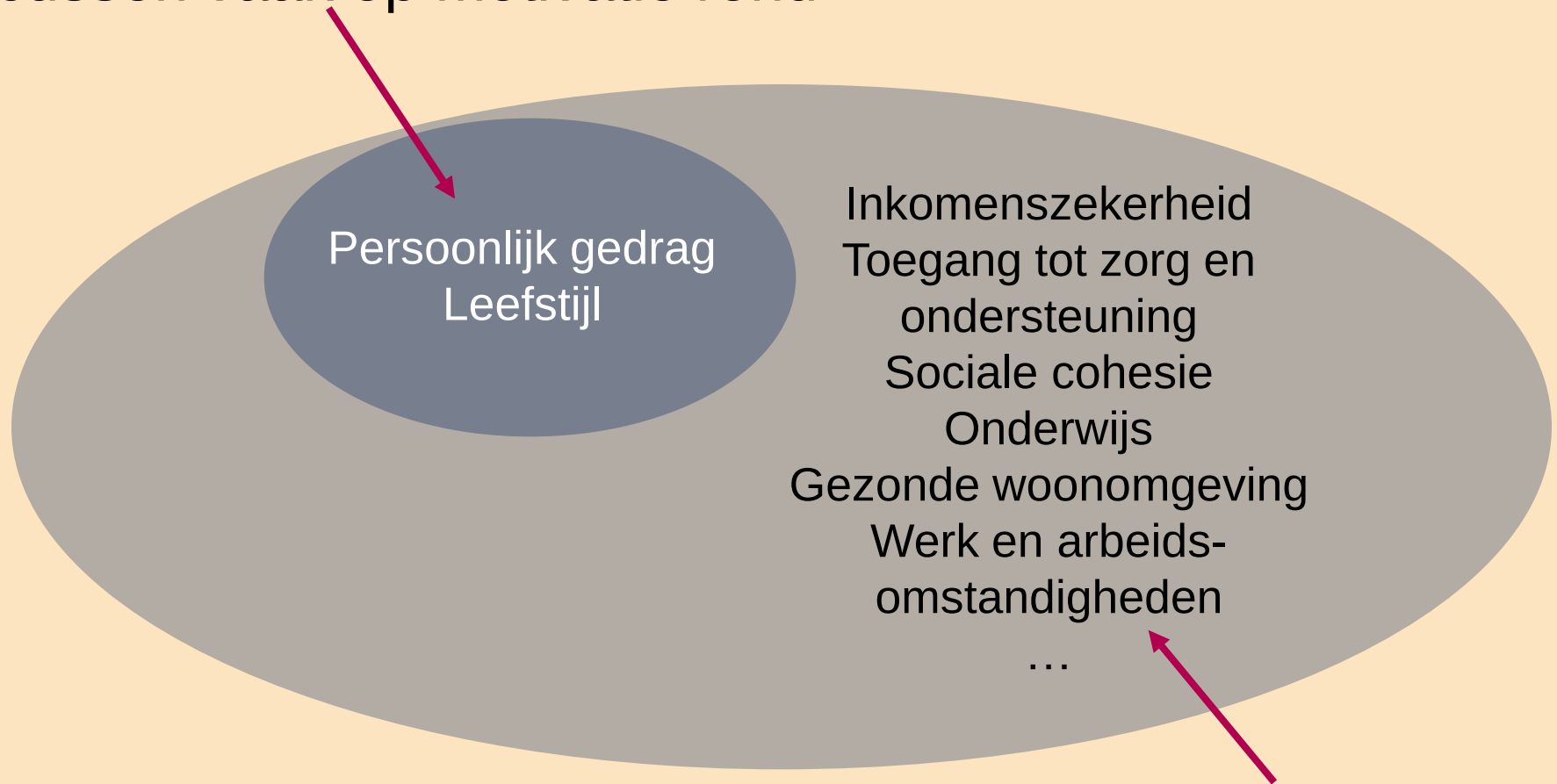
handvat om 'health and
well being in all policies'
écht concreet te maken

basis voor horizontaal
beleid: gedeelde en
expliciete visie

Everybody counts

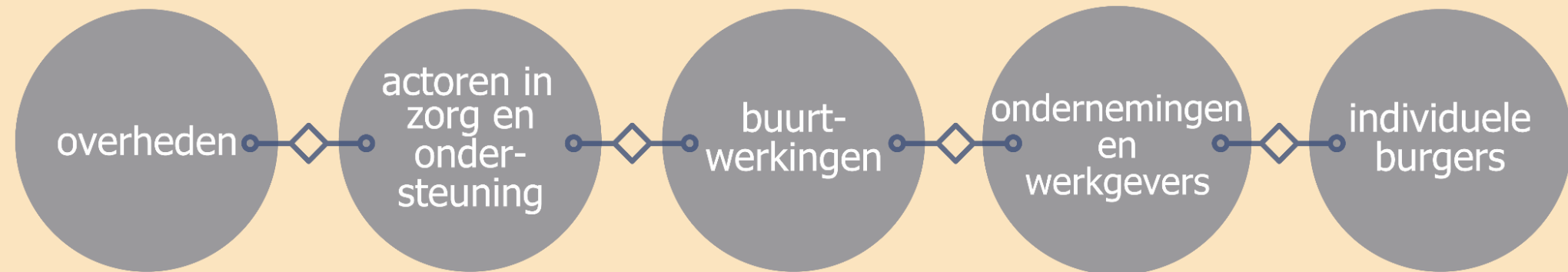
Bestaande doelstellingen
focussen vaak op motivatie rond

Samenhangend beleid dat inzet op
verschillende maatschappelijke
determinanten van ongelijkheid

Realiseren doelstelling

gedeelde verantwoordelijkheid

ACTOREN ZORG EN ONDERSTEUNING

Aandacht voor perspectief, levensdoelen en sociale context van persoon met zorgbehoefte

Deskundigheidsbevordering (maar ook: goede zorg voor de zorg- en hulpverlener)

Ontwikkelen van een 'cultuursensitieve competentie'

Inzetten van vrijwilligers

BUURTWERKINGEN

Participatie, empowerment, versterken van de maatschappelijke cohesie en de onderlinge steun

Structurele inbedding en ondersteuning van de wijkgerichte aanpak

INDIVIDUELE BURGER

Goed voor eigen lichaam en geest zorgen is opdracht voor iedereen

In geen geval mensen afrekenen op de resultaten van preventieve inspanningen

Kader waarin iedereen gezond gedrag *kan* stellen en volhouden

Gezondheids-
doelstelling

Met duidelijke
engagements
WVG en Vlaamse
Regering

Vertalen in
strategisch
plan

Omzetten in
concrete
acties

Met prioriteiten, financiering
en systematische opvolging
via indicatoren

Naar een strategisch plan

Detecteer de sociale verschillen zo vroeg mogelijk en pak ze op jonge leeftijd aan.

Verhoog de gezondheidsvaardigheden.

Organiseer zorg en ondersteuning dicht bij de burger, via sterke en intersectorale netwerken.

Verzeker een goede levensstandaard en werk discriminaties weg.

Investeer nog meer in preventie en gezondheidsbevordering op maat. De rol van de eerste lijn moet hierin versterkt worden.

Blijf investeren in universeel toegankelijke zorg en ondersteuning. Betaalbaarheid garanderen is cruciaal.

Verklein de inkomensongelijkheid. De kloof manifesteert zich het duidelijkst bij de laagste inkomensgroepen. Daarop moet de focus liggen.

Detecteer de sociale verschillen zo vroeg mogelijk en pak ze op jonge leeftijd aan

- > Gelijke gezondheids- en welzijnskansen voor elke burger
- > Opdracht WVG, onderwijs, wonen, sport, ...

Investeer nog meer in preventie en gezondheidsbevordering op maat. De rol van de eerste lijn moet hierin versterkt worden

- > Ondersteun het individu én zet de omgeving in
- > Veel meer dan algemene voorlichtingscampagnes
- > Acties op maat van doelgroepen en buurten

Investeer in universeel toegankelijke zorg en ondersteuning

- > Ongelijke toegang tegengaan
- > Duurzaam kader publieke financiering zorg en ondersteuning
- > Financiële toegankelijkheid WVG-sectoren

Maatschappelijk debat over kostprijs, eigen bijdragen en remgelden
Correctiemechanismen effectief en efficiënt?
VSB instrument om betaalbaarheid te garanderen

Organiseer zorg en ondersteuning dicht bij de burger, via sterke en intersectorale netwerken

- > Investeren in goed georganiseerde en financieel toegankelijke eerste lijn

- > 'Accountability' op het niveau van een netwerk

Verhoogt de toegankelijkheid
Dicht de mazen van het net(werk)

Verhoog de gezondheidsvaardigheden van mensen

- > Empowerment
- > Proces dat best zo vroeg mogelijk begint
- > Verminderen complexiteit van zorg- en ondersteuningssystemen

Verzeker een goede levensstandaard en werk discriminaties weg

- > Uitvoering beleidsplannen armoedebestrijding
- > Financieringssystemen, gezinstoeslagen, ... moeten toegang tot zorg en ondersteuning verbeteren
- > Discriminatie op vlak van gender, leeftijd, etniciteit, religie en politieke overtuiging ten gronde aanpakken

Verklein de inkomensongelijkheid

> Verschil in inkomens bepalend voor gezondheid&welzijn

> In België manifesteert kloof zich het duidelijkst bij de laagste inkomensgroepen. Daarop moet beleid focussen

Proportioneel universalisme

> Macro-economische aanpak

Hefbomen in fiscaliteit, werkgelegenheid
en sociale bescherming

We know what to do to make a difference

(M. Marmot, 2016)

Link naar advies

www.sarwgg.be/node/12315

SARWGG
Strategische Adviesraad
WELZIJN • GEZONDHEID • GEZIN